

Етичен кодекс на работещите с деца в ДГ 13“МИР”

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА

Етичният кодекс представлява стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферите на образованието.

Моралният кодекс за работата с деца има за цел:

1. Да представят основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика;
2. Да утвърдят волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност;
3. Да насочват поведението и подпомогнат работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика;
4. Да очертаят моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл.3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл.4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религия;
- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл.5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушащите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

ДЕТСКА ГРАДИНА №13 „МИР“ - ВАРНА

- Чл.8. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето;
- Чл.9. Всяко дете, попаднало в рисък, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация;
- Чл.10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила;
- Чл.11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

II. Морални отговорности към детето

- Чл.12. Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.
- Чл.13. Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.
- Чл.14. Да съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.
- Чл.15. Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.
- Чл.16. Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
- Чл.17. Да работим в най-добрия интерес на детето.
- Чл.18. Да осигуряваме на децата с учреждения равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.
- Чл.19. Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
- Чл.20. Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
- Чл.21. Да познаваме симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.
- Чл.22. При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.
- Чл.23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
- Чл.24. Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

III. Морални отговорности към семейството

ДЕТСКА ГРАДИНА №13 „МИР“ - ВАРНА

- Чл.25. Наша първостепенна отговорност е да подпомогнем семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
- Чл.26. Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.
- Чл.27. Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.
- Чл.28. Да информираме семейството за всички решения, относящи се до детето и когато е подходящо да го включваме във вземането на такива решения.
- Чл.29. Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.
- Чл.30 Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образоването, развитието или благополучието на детето.
- Чл.31. Да не използваме нашите отношения със семейството за лично благодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.
- Чл.32. Да осигуряваме конфиденциалност на информацията и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.
- Чл.33. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открыто, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.
- IV. Морални отговорности към колегите**
- Чл.34. Да изграждаме и поддържаме отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.
- Чл.35. Да обменяме информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.
- Чл.36. Да работим за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържаме от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявяваме нетърпимост към подобни действия.

ДЕТСКА ГРАДИНА №13 „МИР“ - ВАРНА

V. Морални отговорности към обществото

Чл.37. Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоенособност.

Чл.38. Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.39. Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.41. Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.42. Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.43. Да работим за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

ЗАДЪЛЖАВАМЕ СЕ:

1. Да уважаваме уникалността и потенциала на всяко дете.
2. Да работим в най-добрая интерес на детето.
3. В работата си в никакъв случай да не използваме физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
4. Да уважаваме и подкрепяме семействата при отглеждане и възпитание на децата.
5. Да уважавам колегите и да ги подкрепяме и насърчаваме в изпълнение на етичните правила/кодекс/.
6. Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам знанията и уменията си.
7. Да служим като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
8. Да спазвам етичните правила, заложени в този кодекс.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

ЕТИЧЕН КОДЕКС ЗА ПОВЕДЕНИЕТО НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

В този раздел на етичния кодекс се определят правилата за поведение, за формиране на организационна култура, спомагаща за утвърждаване на доброто име на заведението в образователната пространство и повишаване общественото доверие и професионализма

ДЕТСКА ГРАДИНА №13 „МИР“ - ВАРНА

и морала на неговите служители:

I. Общи положения

Чл.1. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в ДГ № 13 „МИР“ и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на детското заведение.

Чл.2./1/ Дейността на служителите в ДГ № 13 „МИР“ се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

/2 / Служителят изпълнява служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България и местните нормативни актове, ЗПУО и дължностната си характеристика.

/3 / Служителят извършва дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на заинтересованите лица.

/4/ Служителят следва поведение, което не накърнява престижа на детското заведение не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.

/5/ При изпълнение на служебните си задължения служителят се отнася с уважение към всеки, като не допуска каквито и да са прояви на дискриминация.

/6/ Служителят е длъжен да защитава добросъвестно интересите на ДГ , както и да популяризира нейните цели и функции.

II. Взаимоотношения с гражданите

Чл.3./1/ Служителят в ДГ № 13 „МИР“ изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено като създава условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица и прави всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки.

/2/ Служителят е длъжен да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнение на служебните задължения.

Чл.4./1/ Служителят извършва задълженията си законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Той е длъжен да носи отговорност към изискванията на гражданите и да им предоставя цялата необходима информация с оглед защитата на техните права и интереси при спазване изискванията на Закона за защита на квалифицираната информация и Закона за защита на личните данни.

/2/ Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва гражданите към друг служител, притежаващ съответната компетентност или към директора.

/3/ Служителят информира директора относно възможностите за обжалване в случаи на допуснати нарушения или неоснователни претенции.

III. Професионално поведение

Чл.5./1/. Служителят подпомага ръководството на детското заведение с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на образователната политика, както и при изпълнението на взети решения и осъществяване на неговите правомощия.

/2/ При изпълнение на служебните си задължения служителят следва поведение, което създава увереност у органите, чиято дейност подпомага, че могат да му се доверят и да разчитат на него.

/3/ Служителят изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска личните политически пристрастия да му влияят.

/4/ Когато прави предложения пред ръководството и педагогическия съвет, предоставя цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл.6. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

Чл.7./1/ Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия.

/2/ Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлият на изпълнението на служебните му задължения.

/3/ Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл.8. Служителят не трябва да изразява лично мнение по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ДГ № 13 „МИР“

Чл.9. При изпълнение на служебните си задължения служителят опазва повереното му имущество с грижа на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

Служителят е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл.10. Документите и данните в ДГ № 13 „МИР“ могат да се използват от служителя само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

ДЕТСКА ГРАДИНА №13 „МИР“ - ВАРНА

Чл.11. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.

IV. Конфликт на интереси

Чл.12./1/. Служителят може да участва при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той или свързани с него лица, заинтересувани от съответното решение или когато има със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност.

/2/ При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.

/3/ Служителят, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в детското заведение, приема необходимите мерки за изясняване на въпроса и докладва на ръководителя.

/4/ Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл.13./1/ Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

/2/ Служителят не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

/3/ Служителите, напуснали детското заведение, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали или с функциите, които са изпълнявали.

V. Взаимоотношения с колегите

Чл.14./1/ В отношенията помежду си служителите в ДГ № 13 „МИР“ проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

/2/ Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото на личен живот.

Чл.15. Когато противоречията между колегите не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл.16. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителите трябва да дават пример на останалите служители, а служителите на ръководни длъжности и по отношение на подчинените си.

VI. Лично поведение

ДЕТСКА ГРАДИНА №13 „МИР“ - ВАРНА

Чл.17./1/ При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на детското заведение и професията учител-възпитател.

/2/Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави и професионална етика, като избягва конфликтни ситуации.

/3/При изпълнение на служебните си задължения служителят в ДГ № 13 „МИР“ спазва благоприличие и делови вид, съответстващ на служебното му положение и на институцията.

Чл.18. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорност, както и да получава доходи от такива дейности.

Чл.19. Служителят придобива и управлява имуществото си по начин, който да не създава съмнения за злоупотреба със служебното му положение.

Чл.20.При осъществяване на действия, несъвместими с поведението по този Кодекс, служителят следва да се оттегли от служба.

Допълнителни разпоредби

Чл. 21. Всички констатирани нарушения на настоящия кодекс следва да се разглеждат от комисия по етика.

Чл. 22. Директорът на учебното заведение осъществява наблюдение за спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси, като създава Комисия по етика.

Чл. 23. (1) Комисията се състои от председател, един член от педагогическия екип, един представител на непедагогическия екип и резервни членове. Комисията заседава до три дни от постъпване на сигнала.

(2) Резервните членове участват в Комисията при:

1. Отсъствие на някой или всички членове;
2. Постъпилият сигнал е за член от Комисията.

Чл.24. (1) Членовете се избират от Общото събрание на учебното заведение за срок от една година.

(2)Съставът на Комисията за работа със сигнали за корупция, предложения и жалби на граждани в ДГ и на Етичния кодекс е един и същ.

(3) Комисията се избира в началото на всяка календарна година.

Чл. 25. (1) Комисията по етика:

- разглежда жалби, свързани със спазването на Етичния кодекс;
- предлага предприемане на последващи действия.

(2) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в едноседмичен срок от постъпването им.

Чл. 26. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Общото събрание.

Заключителни разпоредби

1. Настоящият Етичен кодекс е разработен въз основа на стандартите за етично поведение на работещите с деца в сферата на образованието и влиза в сила от датата на утвърждаването му.
2. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото.
3. При първоначално постъпване на работа всеки един учител, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс.
4. **Всеки учител, служител или работник на ДГ «Мир» се задължава:**

- Да уважава уникалността и потенциала на всяко дете.
  - Да работи в най-добрая интерес на детето.
  - В работата си в никакъв случай да не използва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.
  - Да уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на децата.
  - Да уважава колегите и да ги подкрепя и насырчава в изпълнение на етичните правила/кодекс/.
  - Да служи като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.
  - Да спазва етичните правила, заложени в този кодекс.
-
- Настоящият правилник влиза в сила на 15.09.2017 г. и може да бъде изменян и допълван по реда на неговото приемане.